

Expunere de motive

I. Scopul proiectului de act normativ

Toate activitățile desfășurate în domeniul nuclear, prin implicațiile pe care le au asupra populației și a mediului, trebuie să fie strict controlate. Instituțiile statului își asumă responsabilitatea asigurării cadrului legislativ necesar desfășurării corespunzătoare a activităților de autorizare și inspecție a agenților economici ce desfășoară activități nucleare și îndeplinirii obligațiilor ce decurg din aplicarea convențiilor internaționale la care România este parte, pentru asigurarea securității instalațiilor nucleare și a unui management corespunzător al combustibilului nuclear și deșeurilor radioactive. Se asigură astfel, protecția nucleară și radiologică a personalului expus profesional, a populației, a mediului și a proprietății.

Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN) este autoritatea națională competentă în domeniul nuclear, care exercită atribuțiile de reglementare, autorizare și control, instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, care își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Legii nr.111 / 1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată.

Prin prezentul proiect de act normativ se are în vedere corectarea situației de fapt din cadrul Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN), prin subordonarea acesteia Parlamentului României, în vederea asigurării capabilității instituției de a-și îndeplini atribuțiile stabilite prin lege.

De asemenea, se are în vedere îndeplinirea cerințelor referitoare la autoritățile de reglementare în domeniul nuclear ale statelor membre UE, cuprinse în Directiva Consiliului nr. 2009/71/EURATOM, respectiv art.5.

În acest sens, prin proiectul de act normativ se stipulează modificarea art.4, art.5 și art.31 al Legii nr.111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată, în sensul modificării prevederilor referitoare la managementul instituției.

II. Motivul emiterii actului normativ

Activitatea CNCAN în ultima perioadă de timp a fost serios perturbată de managementul defectuos al conducerii instituției și de dezinteresul arătat de către

factorii de decizie din cadrul Guvernului. Probleme serioase legate de managementul instituției, în special referitoare la structura organizației și modul de respectare al atribuțiilor stabilite pentru fiecare post, autorizarea activităților nucleare, politica de personal, au fost evidențiate în Raportul compartimentului de audit, în cel al corpului de control al Secretariatului General al Guvernului, dar măsurile pentru îndreptarea situației au întârziat să apară. Mai mult, recentul raport al Curții de Conturi a semnalat mai multe nereguli cu privire la gestionarea banului public, inclusiv posibilitatea prejudicierii bugetului de stat.

Instituția a suferit două restructurări de personal pe parcursul ultimului an, numărul de posturi fiind redus succesiv cu câte 34 de posturi. Reducerile de personal au fost aplicate fără un fundament legal clar, ajungându-se în situația ca ultimii angajați disponibilizați să nu-și primească salariile pe ultimele 5 luni lucrate. Restructurarile excesive au dus la situația în care însăși conducerea instituției să tragă un semnal de alarmă cu privire la faptul că instituția se află într-un proces de destructurare (raportul privind restructurarea CNCAN înaintat Guvernului). De asemenea, instituția a pierdut o serie de specialiști în domeniul nuclear, inclusiv o parte importantă a membrilor grupului de control de la centrala nucleară de la Cernavodă. Specialiștii în domeniul nuclear nu constituie o resursă puternică în România și cu siguranță aceasta nu este o politică de personal corectă, mai ales din perspectiva strategică a dezvoltării domeniului nuclear.

Pe fondul acestei profunde dezorganizări interne, îndeplinirea de către instituție a atribuțiilor stabilite prin Legea nr.111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată, devine discutabilă, fapt extrem de grav, ținând cont că este afectată securitatea nucleară a României.

În plus, Directiva 2009/71/Euratom a Consiliului din 25 iunie 2009 de instituire a unui cadru comunitar pentru securitatea nucleară a instalațiilor nucleare prevede la art. 5, alin. 2 ca statele membre să garanteze că „*autoritatea de reglementare competentă este separată funcțional de orice alt organism sau organizație care se ocupă de promovarea sau utilizarea energiei nucleare, inclusiv producerea energiei electrice, pentru a garanta independența efectivă în procesul de luare a deciziilor de reglementare*”.

De asemenea, alin 3 al aceluiași articol prevede ca statele membre să asigure autorității de reglementare competente „*atribuțiile juridice, resursele umane și financiare necesare pentru a-și îndeplini obligațiile cu privire la cadrul național descris la articolul 4 alineatul (1) acordând prioritatea cuvenită securității nucleare*”. Prevederile acestei directive trebuie transpuse în legislația națională până la 22 iulie 2011.

Ținând cont că domeniul nuclear din România se află în subordinea Guvernului, și pentru a asigura, așa cum prevede această directivă, independența efectivă a CNCAN, considerăm că CNCAN trebuie să se afle sub controlul Parlamentului României. Controlul parlamentar va fi exercitat atât prin prerogativele de numire în funcție și de revocare a directorului general al CNCAN, cât și prin dezbateră raportului anual prezentat de către CNCAN Parlamentului. Finanțarea CNCAN va fi asigurată din fonduri proprii, respectiv din tarifele pentru autorizarea agenților economici care desfășoară activități nucleare, iar buna gestiune a banului public va fi atent monitorizată prin aprobarea de către Parlamentul României a bugetului anual al CNCAN. Propunerea legislativă include, de asemenea, condiții stricte pentru ocuparea postului de director general al CNCAN, cât și termene exacte pentru numirea noii conduceri și aprobarea noului Regulament de funcționare și organizare al instituției astfel încât situația existentă momentan în cadrul CNCAN să fie corectată cât mai rapid posibil.

Dat fiind domeniul de interes strategic și mai ales implicațiile naționale deosebite pe care le poate avea lipsa unui control riguros al activităților nucleare, consider că este de datoria Parlamentului României să se asigure de respectarea prevederilor legale în acest domeniu.

INIȚIATOR:

Deputat PSD+PC - Ileana Cristina Dumitrache

PSD + PC VICTOR PONTA

PSD + PC MIRCEA DUSA

PSD + PC TUDOR TUDOR

FLOREA DAMIAN PSD+PC

BURNIȘOI PSD

ANTOCHI GEORGHE PSD

VICTOR SOCACIU PSD

BABES DUMITRU PSD

IOAN ȘAGIAN PSD

SOLONAU ȘAGIAN PSD

REȘCE DUREZA PSD

MATEI BRĂȘIANU PSD

(Handwritten signatures and initials of the listed representatives)

LUA SILVESTRA	PSD	
DORU FRUNZULICA	PSD	
Ihu Comel	PSD	
Goja Florian	PSD	
NO LINEASCIIANAREI	PSD	
DRAGHICI MIRCEA	PSD	
Zgonea Vladu	PSD	
OMANA NICULESCU-MIRCEA	PSD	
BURCAN ANINA	PSD	
POP GEORGIAN	PSD	
Adrian Nestor	"	
AURA VASILE	"	
CRISTINA DITCU	"	
Hebeucule v	"	
Bogdan Ciceo	PC	
Tudore Hilescu	PSD	
Orda du Ft.		
Mouinescu Antonella	PSD	
Drighizi Sonia	PSD	
Grana Florica	PSD	
Nosa Iuliu	PSD	
STAN ION	PSD	
Sumiteu Ion	PSD	
STAN. IOAN.	PSD	
Ciuhodaru subor	PSD	
VLADU ACARU	PSD	
TEODORSCU HORIA	PSD	
Nechifor Cotolim	PSD	
... ..	PSD	

Neacsu Marian	PSD	PSD
JAN-MIRCEA POPECU	PSD	AM
DUMITRESCU CRISTIAN	PSD	C
MASAR RODICA	PSD + PC	Riflessy
NICULESCU-DUVAZ BRADAN.	PSD + PC	M
CINDREA IOAN	PSD + PC	J
MARILETA COSTA C	PSD + PC	F. M. C. L. S.
CLAVAIU MARIANA	PSD + PC	J. M.
BEZINARIU EUGEN	PSD + PC	O. J. P. S.
Blouza Ionel Veniamin	PD-L	A